

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Egy évre . . . . . 12 kor — fill.
Fél évre . . . . . 6 kor — fill.
Negyed évre . . . . . 3 kor — fill.

Egyes szám ára 8 fill.
Heti ár 4 fill.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szerdán, pénteken** és **vasárnap** reggel

Feljelölő szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvédi iro-
dája, Barátok-teret Maszlovice-ház.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:
Kossuth utca, Vojnich palotában
Telefon szám 42.
Nyitvatartás: 40 fillér.

Élhetlenség.

Ujvidék város magyar lakosságának az élhetlenségéről van szó.

Egy magyar városban eltűnni azt, hogy ott a nemzetiségek piszkosnál piszkosabb kirohanásokat tegyenek a magyarság ellen — semmi akcióval azt ellensúlyozni nem is akarni — ez élhetlenség.

Azt már megszoktuk, hogy ott Noviszádban a szerbség otthoniasabbnak érzi magát, mint Belgrádban.

A statárium idejében, amikor Belgrádban megmukkani se mertek: akkor Ujvidékről kormányozták a radikálisokat. Ujvidékben összefutnak mind ama szálak, amelyek a szerbségnek még a magyar haza érdeke ellen irányuló törekvéseit is összekötik.

Közel van Belgráddhoz, egy ugrás. Félig meddig ugvis tekintik, mintha a miénk se volna.

Hát bizony ez elég baj és az ujvidéki főispánoknak eddig legalább kár volt ott a levegőt rontani, ha nem

ludtak segíteni a bajon. Nem tudtak, nem akartak, nem mertek, nem bírtak. Az ugynevezett »exponált helyen« érdemül kívánták betudni maguknak azt is, hogy Ujvidéken eddig nem tűzték ki az Obrenovicsok zászlaját.

De most már a kom kom felé közeledik a dolog, most már a német szellemtől is kezd Ujvidék bűdösödni.

Quo jure jön oda a német szellem?

Micsoda impertinens tolokodása ez a német Schulverein ripók bandájának?

Mi jogosítja fel ezt a szemétszövetkezetet, hogy Magyarországon még csak a hangját is hallatni elég merész legyen?

Mi okból, mi czézből tolokodik az a dögszagu sváb kultura a magyarság tisztá mezejére?

Kinek kell, ki szorult rá, ki vár tőle valamit?

Ki akar megtanulni ettől a kultúr-szövegségtől ugatni — amikor mi magyarul akarunk beszélni?

Mit tolokodik ez a vásári koldus-

népség közibünk, és miért ordítja tele a levegőt, mint az éhes barom?

Hát nem lakott eléggé jól nálunk? Nem láttuk el takarmánnyal ezt a marhacsordát évek óta?

Nem elég, hogy legelik mezőinket, már gazdák akarnak lenni országunkban?

Bőgnek ellenük mindenütt, ahol csak hangukat hallathatják.

A kormány nagyon okulhat az ott tapasztaltakon.

Tudnia kell mi az az Ujvidék. Hogy ennek a városnak nincs magyar társadalma, amely gátat akarna vagy tudna vetni az ottani elfajult viszonyoknak.

Töltsé be tehát azt a főispáni állást nem egy nyolczad, hanem egy egész emberrel.

Ez már csakugyan olyan állás, a mely sinekura, hanem a valósággal »exponált hely.«

Ott tőnni, vagy hajlítani kell. Mindkettőhöz pedig erő kell és nem élhetlenség.

A tósztt.

— A »Bácskai Hírlap« eredeti tószta. —
Irtta: Lévy Zoltán.

Meg vagyon öröklve régi krónikákban a szabadkai emlékezetes szabadságlakoma hira neve. Akkor tartották, a mikor az élve eltemetett magyar őserő kikelt a sírból, a melyben közel két évtizeden át öntudatlanul feküdt. A hatvanhetedik koronázással új élet költözött az elernyedt idegekbe s friss vér kezdett lüktetni a nemzet ereiben.

Valami mesében olvastam, hogy egy szép királyleány, a kinek piros ajkát a szomszéd királyfi az életetadó forrásvízzel meg nedvesítette, halálos álmából azon szempillantásban talpra ugrott. Hát kérem ez a valóságban nem egészen így van; az uralkodó megkoronázása bármily örvendetes tény volt, ugy egyszerre nem melegeitette fel a sok csapástól sújtott honfiakat. Egy nemzet teste, amelynek tagjait egyrészt a rabbitünes, más felől a cenzura s a gulgesimnt beamterek gyűlévész hada annyira időn át beköbba verte, — hosszú kábultságából csak lassan ébredhetett életbe. No meg azután a mult keserű

tapasztalásai ovalosságra intettek s hitték is nem is, hogy az osztrák kényuralomtól s'atuált rendszer egyszerre megváltozzék. A legtekintélyesebb lapok, köztük a *Hon*, a mely akkor minden igazi magyar embernek házi bibliája volt, tartózkodással s oly száraz hangon írtak a készülő ünnepegekről, mint ahogy manapság a börszetudósító referál, hogy a szilva derült s a magyar I. rendű barátságosnak látszik.

A purifikáció azonban gyorsan haladt s nem telt bele egy év, hogy az alkotmány helyreállítása tetteg is befejezetett. Általános öröm és megkönnyebbülés töltötte be az egész országot s messze vidéken minden magyar ember keblében kigyuladt a lelkesedés lángja.

Jellemző ezen időkre, de kiváltképpen jellemző az abszolutizmus áldatalan uralmára, hogy az általános örömszajba disszonáns hang nem vegyült; testvérként ölekezett össze a magyar a románnal, horvátal, szerbbel, szászszal s együtt ünnepelelték azt a nagy napot, hogy a magyar ismét ur lett a magyar hazában. Mert most már el sem lehet ta adni,

hogy a nemzetiségek, az előbbi kedves szövetségesegek egyaránt nyugték az osztrák szoldateszka jármút s vajmi keveset vigasztalták őket a császári ediktumok sablonos sorai: *Népeink jóléte és boldogítása.*

És egyre jöttek a jó hírek. Szellő hozta-e vagy a lelkünk érezte meg? A kit már elvesztetnek hittünk, amnésziát kapott... A *király*, a mi királyunk Budavarában rendezte be a rezidenciáját... A levegő tele volt repeső reményekkel, mámoros jókedvvel. Csoda-e hát, ha ebben a napokban, a daliás idők visszatérő izgalmában az elfojtott hazafiai lelkesedés hatalmas hullámai Szabadkát is elborították.

Ezernyolczszázhetvennyolczadik élet számoltuk, amikor kiadták a jelszót: tegyük ki magunkért, mutassuk meg, hogy az elnyomás nem öte ki sziveinkből a dicsőséges mult fenséges emlékeit, a jobb jövőbe vetett erős hitet. Aztán jöhet a fátyol...

Eleven élet pezsgett akkor Szabadkán. Javakorban levő férfiak, a kik a város redelmében a fellázadt szerb csapatok ellen mint polgárőrök hősiességét vívták, élénk

Világhírű!

Riz Abadie

Világhírű!

Szivarkahüvelyek

JOÓ GUSZTÁV
dohány nagy- és különlegességi árusnál.

Szabadkán egyedül kapható

Villamos vasuti mizériák.

A szabadkai villamos vasút ellen a legutóbbi időben általános a panasz a közönség körében. A kisiklások, összehútközések gyakoriak, s így ma is elnap, hogy ne temének panaszt a vasút vezetősége ellen. A rendőrség vezetője, Szalay Máttyás főkapitány 2 napon át tárgyalta ezeket a panaszokat és kimondta, hogy a legsúlyosabb panasz miatt is az üzletvezető igazgatót, Bábuzyk Jánost teszi felelőssé, elrendelte továbbá azt is, hogy a személyzet szaporítsák és minden egyes kocsin kocsi vezető és kataloz is legyen.

Kétségtelen, hogy az utóbbi időben gyakoriak a villamos vasuti balesetek és helyesen teszi a főkapitány, ha a közönséget a veszélytől megóvni igyekszik, ámde más bibije is van a dolognak, amivel számolni kell.

Bábuzyk János, az új igazgató néhány hónap előtt foglalta el hivatalát, amely ugyan csak nagy felelősséget hárított reá.

A volt művezető, a kit a nagybecskereki villamos vasut igazgatójává választottak meg be sem mutathatta az új igazgatónak az üzemet már is eltávozott, a nyakába hagyott Bábuzykynak részben fegyelméletlen részben ki nem oktatót alkalmazottakat, mit lehetett mást az új igazgató, néhányat kénytelen volt elbocsájtani, a kioktatást pedig nem végezhetette a nagy nyári forgalom miatt. Ehhez járul még az is, hogy a villamos vasut régi alkalmazottai titokban visszályt szítnak az igazgató és alkalmazottjai között és a baleseteknek éppen ez az oka; aminek a nagy közönség vallja a kárát.

A kisiklásoknak leggyakrabban az az oka, hogy bosszúból kavicsot raknak vagy rakatnak a sínekre.

Egyik munkatársunk felkereste legnap az igazgatót, hogy tőle felvilágosítást kérjen.

Panaszos hangon mondotta el az igazgató,

hogy ellenségei mennyi akadályt gördítenek működése elé.

Ami az alkalmazottak működési idejét illeti, nagyon lévesen van informálva a „Szegedi Naptár” szabadkai tudósítója, mert maguktól az alkalmazottaktól hallottuk, hogy maximum 11—12 órán át vannak naponként szolgálatban és ennek az időnek $\frac{1}{4}$ részét a végállomásokon pihenéssel töltik. Budapesten ahol a szolgálat összehasonlíthatatlanul nehezebb, mint nálunk, 9—10 óra a munkaidő.

Ujból kijelentjük, hogy helyes eljűk a főkapitány ur szigorú ellenőrzését, de kutasza máshol is a vasuti mizériák okát talán megfogja találni az igazt. Az eddig történt balesetek pedig okulásul szolgáljanak az üzletvezető igazgatóknak.

Különtélek.

— A trónörökös köszönete. Szabadka város törvényhatósági bizottsága a m. hó 26 iki közgyűlésén megbízta a polgármestert, hogy *Ferenz Ferdinánd trónörökösét és nejét* házasságuk alkalmából üdvözölje. Az üdvözlő táviratra most érkezett meg a válasz a miniszter elnöktől *Schmausz* Endre főispánunkhoz, amelyben Széll Kálmán a trónörökös meghívásából a jó kívánságokért legjobb köszönetét fejezi ki. A főispán átiratban értesítette erről a törvényhatósági bizottságot.

— Szabadka és a honvéd tisztikar. E lapok hasábjain az utóbbi időben gyakran nyílt alkalmunk a mi házi ezredünk, a 6. honvéd gyalogezredről és annak derék tiszti karáról megemlékezni. S ezt örömmel teljesítettük, mert igazán jól esik tapasztalunk, hogy méltán érdemet szereztek reá; ennek pedig főoka — megvalljuk őszintén — az az igazi szabadelvű szellem, mely utóbbi időben az új ezredparancsnok vezetése alatt, a tisztikart jellemzi. Kifelé ez, főleg a polgári

társadalommal való békés egyértésben, sőt szoros barátságban nyilvánult. Hogy városunk közönsége kifejezési adjon rokonszenvének, az ezred tisztikarát — a közléselőjeliek eltávozása előtt — bucsuestélyre hívta meg a palicsi halászcserdájhoz. A bucsuestélyen megjelentek a tisztek teljes zeneában *Csath* Lajos alezredessel élőkön és a város vezető egyéniségei *Mamusich* Lázár polgármesterral élén. — A csónakokon érkező vendégeket a városi önkéntes tűzoltók zenekarja fogadta, s praecis játékokkal az egész estén át gyönyörködteték a vendégeket. Este 6 órakor kezdett vette a lakoma; a jó, magyaros halászlé, melyet *Wenczel* Lajos az ő halászlégényeivel készített — pompásan ízlett, — természetesen ízlett a kiűnő bor is, mely csahhamar derült jó kedvre hangolta a társaságot, mely késő éjfélig maradt együtt. — Kedves emlékek távozott lehat városunkból a tisztikar egyrésze, az itt maradtok pedig tovább is élvezni fogják azt a népszerűséget, melyet Szabadka közönségétől méltán kizdemeletek.

— **Ezredgyakorlatok Szabadkán.** A budapesti cs. és kir. 6 ik gyalogezred 4 törzstiszttel, 49 tiszttel, 1050 emberrel és 30 lóval; továbbá a zombori 23-ik gyalogezred I. zászlóalja egy törzstiszttel, 10 tiszttel, 344 emberrel és 8 lóval f. hó 30-án Szabadkára érkeznek és itt augusztus 11-ig ezredgyakorlatokat tartanak. A gyakorlatok befejeztével a Sarajevóból ideérkező 86-ik gyalogezreddel együtt Budapestre mennek a nagygyakorlatra.

— **Fényes esküvő.** Dr. Józics Milorád szabadkai kr. alügyész, Józics Mladen óbecsei ügyvéd és birtokos fia, f. hó 16-án oláhhoz vezette Melenczén jenopolyei Bibics Pál leányát, Danicza kisasszonyt. Dr. Dungsersky Gedeon mint koma, Kiss-Zsámi dr. Pesa Miklós fehértemplomi kir. törvényszéki bíró, mint „szári szvat” szerepelt. Vőfények voltak: dr. Mandics Milán fővárosi ügyvéd, dr. Benics Száva fehértemplomi ügyvéd, Gavanszky Gávra

agitációt fejtettek ki. Nem is kellett hangzatos plakát, sem valami különös kapacitálás. Mindenkinek egy volt a célja: a visszanyert szabadság méltó megünneplése. A többit vigye a patvar.

Alighogy nyíltak az orgonák, szép, verőfényes májusi napon megtartották a szabadságukomat. Ünneplőbe öltözött, roskatag lépésű élemedelt polgárok, magyar diszruhát viselő kipirult városi dámák s nemzeti színekkel kipompázó tüzes fiatal legények özönlöttek el a városligetet; a férfiak zsinóros mentében, sujtással gazdagon kivarrt nadrágban, czizmában, kócsagtollal. A sebhe yet a homlokon olyan jól ellakarta a kucsma; ilyen alkalommal nem is illenék hivalkodni véle. Viruló leányok virágos pruszlikban az asztalok körül szorgalmatosan sürgöttek-forogtak: fehércselédnek itt a helye.

Kini volt az egész város. A nagy forgatogban, a mindenütt felhangzó vitatkozás, diskurzus zajában, a zene, ének, tányér csörömpölés zürzavarában rosszul is lett egynehány asszony népség. Tóth Klára asszony-néném a taraszkdurrogástól ájult el s borral locsolta föl az öreg Hajagos István (Lőrinczf) a ki tizedmagával daczára ötvenkét évének huszonkilencz rácnak adta fel az utolsó kenetet Szent-Tamásnál.

— Teringetlét hugom, — mondogatta az öreg, mikor ezt végre felnyitotta a szemét — iszen nem volt magja! Bezzeg mikor Szent-Tamásnál . . .

Ösmerték ugyebár Hajagos uramat? Talán éppen szomszédágában is ültek az asztalnál, a mikor Tóth Klárának ezt a történetet elmesélte. Akkor nekem fölösleges is elmondanom.

Nücsenek adataim, hogy mennyi bor fogyott el; csak azt tudom, hogy a lelkesedés óriási volt, nem akadt ember a ki nem szónokolt volna; azt se kellett bátorítani, a kinek eleintén félsze támadt, meghozta a bátorságot a felharsanó eljenzés, taps és vívat.

Ezernyi-ezer ember, asszony, fu, leány és gyermek tettét és beszédét vajjon ki szedhetné számba. A város erdő egy roppant utvesztőhöz ha onlított, a melynek fehérasztal-ösvényei mentén feketeferüti, barna, szőke, őszbehajló s a jó Isten tudja miféle fejek tarkállottak. S minden huszadik fej telemelkedett és beszélt. Ahogy egy elhagyta, kezdte más. A fölöttük függő színes lampionok hamarabb kialudtak, mint a lelkesedés egekig csapkodó lángja. Egy-egy tüzes orátor s a pattogó tűzjáték verseny sziporkázott.

Ott, a hol a leghatalmasabb hullámokat vetette a hazafias szónoklatok árja, szorosan egymás mellett néhány erősen elülő ember ült. Első helyen kell említenem Matheisz Jóbannat, a becsületes képü német iparost, a ki a zivataros időkben őszinte rokonérzésből jött el honvédnek s ugyancsak kémsényen forgatta a kardot. A ránk borult éjszakában hűségesen kivette a részét a megpróbáltatásokból s bár nyelvünket elsajátítani sohasem bírta,

talpig derék, tántoríthatlan magyar érzésű ember lett. Mi sem természetesebb, hogy e nevezetes ünneppon az első között volt a városerdőben. A sors Malachowszky Lászlót hozta mellé, a ki csinyjeiről mindenütt híres volt, a hol csak megfordult. Most is valami huncutságon tört a fejét s éppen kapóra jött, hogy a baloldali széket Matheisz mellett Benes Ferencz, a szabócczég érdemes tagja foglalta el. Hatalmas alakjának mindenhol tisztelettel nyíltak utat. Ennek az erős embernek egy gyöngéje volt; nem a házsártoskodás vagy italozás, sem másféle nyavalya. Csak egy szó, egy gyűlölt gunynév: Czoczko, a melyért ölni is képes volt s azért mindenki a ki ismerte, óvakodott előtte kiejteni.

Vége felé járt már az ünnep, a mikor — mint egykoru újságczikk írja — bajsi Vojnich Lukács állt fel, ki tudja hányadszor, a szólásra. Érczes hangja csengett, zugott s frenetikus hatással beszélt. Tűz üt ki az arcokra s az általános izgalomban Matheisz uram egyszerre idegesen fészkelődni kezdett. Malachowszky megsejtette, hogy mi furja az oldalát a derék polgártársnak s egy alkalmas pillanatban odasugta:

— Mit akarsz? Nehogy szónokolni találj!

— Miért ne! Nekem is szabad.

— Ugyan — mondta Malachowszky gunyosan — hiszen nem is tudsz kiejteni egy becsületes magyar szót. Hát próbáld meg, háromszor ki tudod-e mondani ezt a jó magyar szót: Czoczko.

b. sztamás nagybirtokos és Maláty György fővárosi takarékpénzüri könyvelő. A „Ruszanda” nevű fürdőhelyiségben fényes lakoma volt.

— **A honvédek tövöse.** A zombori és újvidéki honvéd zászlóaljok huszonnyolc napfárasztó gyakorlat után ma mennek vissza állomáshelyükre. Augusztus hó közepén ezredösszpontosítás lesz Szabadkán s innen Lugosra mennek a csapatok nagy gyakorlatra.

— **Jegyzőválasztás Bajmokon.** F. hó 25-én nagy lelkesedéssel egyhangulag jegyzővé választották Bajmokon **Lichtneckert** József főhadnagy szolgabíró, kinek megválasztása az egész községben öröme hangolta a lakosságot, mely az új jegyzőt, mint a község szülöttét, hálványozásig szereti. A választás után nagy aldomás volt a Lichtneckert-vendéglőben, este pedig a lakosság fáklyászenével járta be a község utcáit s a Lichtneckert-vendéglőbe vonulva, Székely Alófi tanító üdvözlő beszédet intézett az új jegyzőhöz, ki meghatva köszönte meg a lelkes óvációt. A fáklyászene után bankett volt, amelyen ugy a polgárság, mint az előkelőség szép számmal vett részt.

— **Tűzesetek.** A szabadkai csendőrség vez. jelentés érkezett, hogy Csávolyon, Csajler Jakab háza ismeretlen okból kigyuladt amelynek folytán a két szomszédos ház is. Száner Jánosné és Gancs György-é is leégett. A kár 3000 korona, mely részben biztosítás újján megterül. Vaskuton is tűzeset volt a napokban Sandler Mátyas háza égett le a kár 400 korona. Mélykuton Rasztik Mihálynak 4 éves fia játék közben gyufával meggyújtott egy kazal buzát mely teljesen elégeit. A kár 200 korona.

— **Tréfából baleset.** Szávin Géza (Géczó) sztapári illetőségi fiatal csipész segéd, — ki

Matheisz jól megjegyezte magának ezt a szót s egy pillanatnyi szünetet felhasználva, felugrott és szónoki pózba vágván magát, t. le torokkal kiáltotta:

— Czoczkó!

Benes felemelte lejt és reá nézett. A szomszédai bámulva fordultak felé, nem tudván mire vélni a dolgot. Csak Malachowszky ült nyugodtan.

Matheisz ezt hátoritással vette s még hangosabban ismétlé:

— Czoczkó!

Általános megdöbbenés, mozgás, majd viadamság támadt s Benes lassan felemelkedve, a beszélőhöz lépett, mintha a szót lesné, hogy egy nyikkantást el ne veszítsen. A nagy érdeklődést Matheisz elérte s annak magyarázván, hogy magyar tudomány a meglepetés és várakozás tárgya, még egyszer, most már diadalmasan harsogta:

— Czoczkó!

Egy csattanás s az imigyen aposztrofált szónok a porban hempergett óvációját tárgyával, jó időbe került, míg a félreértés valahogy tisztázódott s a szegény Matheisz szilárdul megfogadta, hogyha jó magyar ember marad továbbra is, de **szónokolni** löbbé nem fog.

S a mai párbajos világban, a hol semmi-ségért verekszenek fiatalok s öregek, jó lesz megszívlelni e sorokat, mert ezért a pofonért **haláláig megbecsülték azt, aki kapta: a] németből] ide származott, de szívvel-lelélek] jó magyar Matheisz] Johann.**

Zomborban Kubatoy Antal cipész üzletében mint segéd volt alkalmazva f. hó 23-án meszterre távollétében annak 12 es revolverével játszott. — Probálg tás közben egy lövés dördült el, s Szávin Géczó bal czombjába fúródott. A szerencsétlen ifut a közközhöz szállt o ták, ahol a befúrólt golyót még mudezeideig nem bírták megtalálni combjában.

— **Öngyilkos kereskedőség.** Zomborban tegnapelőtt a városi parkban Antalkovits József 20 éves kereskedőség egy padon füvesziven lötte magát. A lövésre a vasuti szolgálathoz kirendelt Topolov Mihály rendőr azonnal átkutatta a parkot, s rövid idő múlva rá is akadt az öngyilkosra, mire rögtön értesítette a rendőrkapitányi hivatalt az esetről. A főkapitány azonnal intézkedett, hogy a szerencsétlennek szüleit melöbb értesítsék az esetről. Nemsokára a helyszínre érkezett az öngyilkosok édes anyja a kinek kérésére a holttestet a lakására szállították. Az öngyilkosnak atyja cipész-mester, ki évek óta a bezdáni vámkapus. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— **Halál a kúthán.** Rédl bárónak kelebiai birtokán nagy szerencsétlenség történt tegnap délután. Lihom János munkás vizet merített a kútnál egy hordóba. Amint a kútha hajott szívshűdést kapott és a kúba esett. Mellette állott egy másik munkás a kinek nem volt elég ideje, hogy megkapja és a szerencsétlen ember a vízbe fullt. Az esetről értesítették a szabadkai rendőrkapitányságot és Decsi kapitány a mentőkkel együtt a helyszínre ment ki és a hullát ma reggel behozták a bajai temető bonczházába. A rendőri vizsgálat folyomtatva van.

— **A cséplőgép áldozata.** A b. almási határban megrendítő szerencsétlenség történt tegnap előtt reggel. Fallum Mihály b. almási lakos földjén javában folyt a cséplés, a gép működésben volt amikor Volf Teréz 18 éves munkásleány a jobba esett és a gép jobb lábát tövéből kiszakította. A szerencsétlen leány rövid kínföldés után meghalt. A baleset okozójának az etetőt, Petrekánics Gergelyt tartják, mert saját kényelmekedveért a biztonsági deszkát eltávolította. A leány a kéve adogatás közben megcsuszott és a doboza esett, a mely lábát kiszakította. A munkások azonnal orvosért futottak a faluba és Dr. Márton Géza orvos nyomban kezelés alá vette, de a seb varrása közben a leány kiszervenedett. A géptulajdonos, a kezelő és etető ellen a szabadkai törvénszékhöz megtételezt a feljelentés.

— **Szabadkai lökötő Halason.** A szabadkai rendőrség táviratot kapott tegnap a halasi rendőrségtől, hogy Király Imre hírhedt lökötő, aki már több ízben ült a börtönben lopás és csalás miatt, letartoztatva, miután Halason bűncselekményt követett el. A rendőrség teljesítette a megkérést és Király Imrét letartoztatta.

— **Halál a fürdőben.** Tegnap előtt megirtuk, hogy Gróf Józsefné zentai illetőségi papiusi fürdővendég szívshűdésben tegnapelőtt délután hirtelen meghalt. A szerencsétlen asszony a női uszodában halt meg. A vízből kijövet elkialtotta magát: „hol a lányom”, összeesett és ott a helyin énen meghalt. Holttestét tegnap vitték Zentára.

— **Lisztes zsákok a csatornában.** A Kovács- és Magyar-utca sarkán tegnap délután egy lisztes zsákokkal telt kocsit alatt beszakadt a csatorna. A kocsit a liszettel együtt a csatornába esett, nagyhezen emelték ki onnan.

A hol paraszt gazdákat nevelnek.

Látogatás Szabadka város földműves iskolájában.

II.

A bognárnűhely háta mögé kerülve, a tisztá istállóból a csikó-udvarba mentünk. A nemes állatok odajöttek, hozzánk dörgölöztek, mint valami szelid bárányok.

Frankl tanár, ki itt az igazgatótól átvette a kalauzálást, a baromfitelepre vezetett bea-nünket. Itt legerdekesebb dolog a csirkékölő-gép. Angol találmány, mely beválnék, ha elég eleven kollót találnának a kis csibék részére.

Kuppan úrfiakra akarták a kollós mesterséget bízni, de ez is nehezen megy.

Emondta vezetők, hogy a kappant úgy „kollósítják” meg, hogy berugatják pálinkával, mire elfelejtí nem őt és szárnya alá dugnak tíz-husz apró csibét, mire kijózanodik, felkel, kibujnak alóla a kis csirkék, és ökelme szentül meg van győződve, hogy ő — kollós!

Még vagy félóraig nézelődünk a belsőségben, aztán úgy öt óra tájban kocsikra ülünk megnézni a külső gazdaságot.

Kellemes szél elviselhetővé tette a nap tüzet és mi jókedvvel mentünk ki a pragonyón, a rengeteg faiskolán keresztül a szőlőkhöz.

A kertészlak mögött terül el a 24 hold területű faiskola, ahova az idén majd 100000 csemetét ültettek el és 80000 darabot oltottak be.

A szép csemeteket 40 fillérjével adják el, hogy a szegényebb nép is könnyen hozzájuthasson nemes gyümölcsfákhoz.

Impozáns területet foglalnak el a szőlők legkülönbözőbb fajtái, 80 hold van beültetve szőlővel és már az idén 30 holdról fogunk szüretelni.

Már beültünk a letarolt zabos földekre mikor a nap lenyugodni készült. A kőrösztökhöz rokkott kékék mellett még sérényen folyt a munka. Végig hajtattunk a néhány év előtt még teljesen kopár, futó homokos térségen, ahol az idén dus kalászok teremtek, amelyek most asztagokba rakva a külső szerűn állottak a füstögő, zakatoló gép előtt.

Javában folyt a cséplés. A város részéről Mamuzsich Gergely bizottsági tag és Milassin Ignác hivatalnok felügyeltek a munkára.

A növénydekek barna, porlepte arccal ott állottak az asztag letéjén és egymásnak adogatták a kéréket.

Némelyikük ott állott lent a cséplő előtt, zsákokba fogva a kiesépet magot és fejgyezve a zsákra a számot.

— 120 méter liszta buza lesz a mai nap eredménye, szőlő kérdéseinkre egyik növénydekk, megöröülve izradtságos homlokát.

Itt jelentette Frankl tanárnak, buzgó vezetőnknek az egyik növénydekk, hogy a gulyát nem tekinthetjük meg, nem tudják merre kóborolt el a végtelen mezőn.

Neki vágunk hát a hajdujárású erdőnek. Ott az erdő kocsit nem járta hatalmas utain haladva egy magaslaton megálltunk.

— A gulya itt szokott delelni, szőlő vezetőnk és belemertette a nagy gémes kut vödörét a széles mély kúba: kostonánk meg az erdő vizét.

Kóbor Tamás feküdt neki legelőbb a hűs forrás viznek és jót húzott a széles vödörből.

— Remek ital, szőlőnk mindannyian, amikor mindegyikünk ivott a vízből, némelyik meg is ujjázva az ivást és szinte irigyeltük a gulyát, hogy ilyen jó ivóvize van.

Az esthajnali csillag is felragyogott már mikor az erdőből kiértünk, megálltunk egy magas kopár lombon, majd gyors hajtásban körülkerülve az új szőlőket a pragonyón keresztül ismét az iskolába értünk, amelynek vendégszobájában hosszú terített asztal várt reánk.

Szédelgő kereskedő.

— Saját tudósítónktól. —

A szabadkai kereskedők körében nagyon is ismeretes Trébics Gyula hajszai illetőségi kereskedő.

Néhány év előtt szép üzlete volt Bajsán, házat is vásárolt, — de egy szép napon a hitelezők lefoglalták az üzletet, elárverezték és Trébicsot ott hagyta felesége is, aki vissza-

ment szüleihez Mezóturra. Azóta Trébics gyakrabban bejárt Szabadkára, hogy miféle üzletet folytatott azt senki sem tudta, a szabadkai kereskedők sehogyan sem tudták rajta megvenni azt a 4-5 ezer forintot, amellyel őket megkároslotta.

A bukott kereskedőnek a büntetőtörvény paragrafusával is meggyűllt a baja, mert váltohamisítás miatt fejtelenlente tulajdon felesége, el is ítélte a szabadkai törvényszék.

Hosszas kóborlás után Trébics Kalocsán telepedett meg, ahol felcsoportolt «paprika malom tulajdonos»-nak.

Bejárta az egész Allóder, ahol a nagyobb városokban megrendeléseket szerzett.

Az üzlet jól ment, mert az árut olcsón adta és a hiszékenyebb kereskedők nagyobb megrendeléseket tettek nála, melyeket csakis utánvétel mellett szállított.

A paprika helyett azonban paprikával vegyített vörös földet küldött a megrendelőknek mint saját termését.

Amikor a becsapott kereskedők az árut megkapták, reklamálták, rendelkezésére bocsájították az árut de hiába, mert a paprikagyár igazgatósága nem létezett a levelek és reklamációk visszamentek a feladókhoz.

Az egyik kereskedő azonban nem elégedett meg ezzel, hanem fejjelentést adott be Trébics ellen, akit éppen akkor csípett el Bajsán a csendőrség, amikor az utalványokat akarta felvenni a postán. A szédelgő kereskedőt át hozták a szabadkai törvényszék fogházába.

5834 szám. tkv. 1900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a szabadkai kereskedelmi és iparbank végrehajthatóan Németh János végrehajtást szenvedő elleni 50 kor. — fillér tőke követelése és járuléki iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai járásbíró) területén lévő Szabadka város határában fekvő szabadkai 11522 sz. betétben A 7 26805 hrsz. alatt foglalt 1 hold 368 □ öl területű szántóból Németh Jánost illető fele részre 314 koronában és a szabadkai 14198 sz. betétben A 7 14313 hrsz. a. foglalt 1 hold 27, nsz. öl területű szántóból Németh Jánost illető fele részre 299 koronában elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900 évi Szeptember hó 12-ik napján délelőtti 9 órakor a szabadkai kir. tszék tkvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% vagyis 31 korona 40 fillért illetve 29 korona 90 fillért készpénzben vagy az 1881 LX t.-cz. 42 §-ában jelezett árfolyammal számított és az 1881 novem. 1-én 3833 sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a banat pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadkán, 1900. évi június hó 12-én.

A kir. tvszék mint tkvi hatóság.
Piry
kir. tvszéki bíró.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések előre fizetendők. Minden apróhirdetés beiktatása, legfeljebb 60 fillérbe kerül és 15 szó lehet minden további szó 4 fillérbe, vastagabb betűből 8 fillérbe kerül Irtesítéseket a kiadóhivatal ad; levélbeli kérdésekhez válasza való bélyeg melléklendő

Jessék hirdetni.

Itt e helyen hirdethető
Minden a világon
Hogy kinek ke I francia bono
Telen avagy nyáron
Akinek nincs jégszekerénye
Avagy nevelője
Apróhirdetés k útján
Kaphat még belőle;
Ki elveszté arany láncát
S akarja találni
Nem kell annak csak e laphoz
Ide elcsátani,
S véletlenül két láncot kap
S arany óráit rája
Pedig milyen rettenetes
Olesó ennek ára!
Azér tehát hirdessenek
Mindenféle módon
Ha van eladó zongora
Akármilyen ódon
Tyu-szemvágót ha keresnek
Avagy szűnyoghálóat,
Vagy ki udvarlónak akar
Egy eleven barát
Az csak ide jöjjön s egy pár
Hatosnak f jében
Mindent adhat mindent
Olesón jól és szépen!
A kiadó.

Konfetti

1 boríték 10 fill.
Vig Zsigm. Sándor
könyv- és papírkereskedésében.

Dr. Wilhelm

postával — szembeni
házában egy négy és egy
három szobás elegáns
lakás azonnal kiadó.

1048 szám. 1900.

Árverési hirdetmény.

A tvrt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbíró 1899. V 1217/1 számú végzése által az első magyar általános biztosító társaság javára Czrnkovits Albert szabadkai lakos ellen 45 kor. 54 fill. tőke, ennek 1899 évi Szept. hó 15 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 38 korona 20 fill. perköltség követeléserejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felülfoglalt és 1290 kor. — fillre becsült sertés, kocsik, lovak és

Két tanoncz

felvétetik
Deutsch Jzidor
Optikai és Mechanikai
üzletében.
Kossuth-utca.

Haszonbéres szőlő.

Kelenbani a vasuti indó
házhoz közel 4 lánc
szőlő, melyől még csak
2 lánc termő, a többi
egy és két év sültes,
(rizling és kövidinka)
egy laképülettel együtt
hosszabb időtartamra
juttányos áron haszon-
bérebe kiadó. Bővebb
értesítés 1 kör. Zenta
ut. 494. szám alatt

Mucsy György-féle

házban nyervehető.

Ház-eladás.

Az I. körben egy ház
élenk forgalmu fűszert-
üzlet, korsma helyiség
és lakással, továbbá
350 nsz. öl üres telek
kel más vállalat mi t
szabadkézből eladó. Bő-
vebbet e lap kiadó-
hivatalában.

Bélyegjegyek

váltó-ürlap-
megrendelések
100 drbonkint 1 koronáért kapható
Krausz és Fischer
könyvnyomdájában.

Olcsó kenyér!

Zisztá kezelés.
Nem szükséges sültetni,
mert olesó és jól le-
het kapni
Naponta
friss kenyér
különként

fehér kenyér 22 fill.
házi fél barna 18 fill.
rozsos kenyér 18 fill.

Mónus István

k nyersütődjében Kossuth-
utczában és Bódiés-utczában.

Kölcsön kapható

három sátor és hozzá-
valók lakodalmakra, 3
konkolyzó Triör gép, 3
kukoréza morzsoló és
3 permetező gép mér-
sékelt ár mellett
Springer József,
III. kör a szt.-Rákosi temp-
lom mellett.

A palicsi
alsó vendéglőben
ma pénteken este
tisztai

halászlé
lesz.

Sugár Manó és Társai

szikvizgyárában
egy idősebb irni és
olvasni tudó, megbiz-
ható ovadékképes egyén
felügyelői állásra
30—40 korona havi
fizetésrel felvétetik.

Eladó

az »Orthon« folyóirat
egész évi folyamata 2
forintért.

Vizmentes

ponyvák bármilyen nagy-
ságban és mennyiségben
megrendelhetők rész-
let fizetésre is Lőw De-
szőné (Vermes Gábor
ház a kis kapuhoz kö-
zelében.

gépekből álló ingóságok nyilvános árverés
utján eladatnak.

Mely árverésnek 1899. V. 1217/2 sz. kikül-
dést rendelő végzése folytán a helyszí-
nén vagyis Tavanku on alperes földjén leenlő
eszközlésére 1900. évi Julius hó 28-ik
napjának d. e. 9 órája határidőül kifizetik
és ahhoz venni szándékozók oly megjegyzéssel
hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen
árverésen az 1881. évi LX t.-cz. 107 §-a
értelmében legtöbbet ígérőnek becsárón alul
is eladatni fognak.

Kelt Szabadkán, 1900. évi július hó 12-én.

Bende Ignác
kir. bír. végrehajtó.

MENTŐSZEKRENY

nélkül a gőcséplő gépet működésbe hozni veszélyes és
szigoruan tiltva van. Ezen

mentőszekrényben

a miniszteri rendelet szerint előírt kötő- és vérzéselállító sze-
rek dobozban vannak elhelyezve.

Teljes felszerelés 5 frt.

Okvetlen szükséges cséplés alkalmával, gőz- viz- és
szélmalmoknál, tűzoltóságnál, gyárakban, szikviz és serfőzdeknél,
bányászatonál, építkezéseknél veszélyes munkálatoknál stb.

Kapható

Deutsch Jzidor ezelőtt Grünfeld Jakab,
optikai, betegápolási és kórház berendezési műintézetében.
Szabadkán, (Halbr-her-palota.)